

GroenLinks Diemen

Ons kenmerk :
Uw kenmerk :
Uw brief van : 24 maart 2020
Bijlagen :
Beh.ambtenaar : B. Schroevers
Telefoonnummer : (020) 31 44 704
E-mailadres : Ben.schroevers@diemen.nl

Onderwerp	Datum
Vragen GroenLinks hulp-, en dienstverlening tijdens de Corona crisis	7 april 2020

Op 25 maart 2020 is door uw fractie een aantal vragen gesteld over de hulp- en dienstverlening tijdens de Corona crisis in Diemen. Onderstaand vindt u de antwoorden van het college op deze vragen.

Wij hebben uw vragen breed opgevat en aangegrepen om u in ruime zin te voorzien van informatie. Dat vonden we passend in de huidige omstandigheden waar veel inzet plaatsvindt van medewerkers en partijen om de huidige situatie zoveel als mogelijk op te kunnen vangen. We kunnen ook zeggen trots te zijn op hoe het netwerk functioneert.

Dat wil niet zeggen dat er geen zorgen zijn. Het is duidelijk dat de Corona crisis geen mens onberoerd laat. Het college is zich er terdege van bewust dat de impact van de Corona crisis op korte en lange(re) termijn groot zal zijn en houdt zoveel mogelijk de vinger aan de pols en stuurt bij waar nodig. We merken daarbij op dat we door een dynamische en unieke periode gaan waarbij we in de nieuwe situatie ook nog veel nieuwe vragen tegenkomen en zullen blijven tegenkomen.

In de onderstaande beantwoording hopen wij u een zo compleet mogelijk beeld te geven van wat op dit moment bekend is en in gang is gezet.

Vraag 1. Heeft het college binnen de huidige maatregelen nog voldoende zicht op de kwetsbare personen/huishoudens in Diemen? Zo ja, op welke manier?

De hulpverlening van het Brede HOED Team loopt gewoon door (zie ook antwoord op vraag 2.). In bepaald opzicht is deze momenteel misschien wel intensiever dan anders. Ook aanmeldingen blijven binnenkomen die worden verdeeld. Het contact met de huishoudens verloopt veelal telefonisch (tenzij de veiligheidssituatie echt ergens anders om vraagt).

Daarnaast wordt door de gemeente noodopvang georganiseerd voor kwetsbare gezinnen en kinderen van ouders met cruciale beroepen en gezinnen waar een sociaal medische indicatie (SMI)

voor is gegeven. De scholen, kinderopvang en gemeenten staan in nauw contact met elkaar. De kwetsbare gezinnen zijn veelal bekend (aangezien er sprake is van jeugdzorg, of een SMI die door de gemeente is afgegeven en waar het Brede HOED Team een rol speelt)

De signalen met zorgen over de thuissituatie (en thuisonderwijs) nemen echter wel gestaag toe. Met name het onderwijs geeft aan zorgen te hebben over de mate waarin gezinnen thuis kunnen anticiperen op de huidige situatie. Het betreft veelal gezinnen die niet eerder bij de gemeente in beeld waren. Omdat er goed contact is tussen de betrokken partijen kan er vooralsnog goed op worden ingespeeld. De scholen, Ouder-en Kindcoaches en leerplichtambtenaren vinden elkaar om de zorgen en signalen te bespreken met ouders. We kunnen nog niet helemaal overzien hoe zich dit precies verder ontwikkelt en/of de huidige ondersteuningsstructuur en opvangcapaciteit blijven voldoen.

Ondernemers en zelfstandigen zonder personeel (zzp-er)

Door de omvang van de maatregelen en het stilleggen van een groot deel van de economische activiteiten zijn zzp-ers en ondernemers een kwetsbare groep geworden. Voor veel van hen vallen de inkomsten acuut weg en is er behoefte aan een financieel vangnet. Dit vangnet is genaamd de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo). Deze regeling geldt voor zelfstandig ondernemers, waaronder zzp'ers, die financieel in de problemen komen door de coronacrisis en niet in hun eigen levensonderhoud kunnen voorzien. Na het bekend worden van de landelijke maatregelen voor zzp-ers is er via de website, een brief aan alle ondernemers van de gemeente, facebook en twitter de voorlopige informatie over de verruimde regeling voor zzp-ers en ondernemers gegeven. Daarbij is direct de gelegenheid geboden per e-mail alvast een aanmelding te doen. Hiermee kon het college een eerste inschatting van de benodigde uitvoeringscapaciteit maken. Via het e-formulier zijn vanaf 19 maart ruim 620 aanmeldingen voor de tijdelijke regeling binnengekomen, waarvan er inmiddels 162 een voorschot (stand 6 april) hebben gekregen.

Voedselbank gezinnen

Zowel bestuurlijk als ambtelijk is contact gezocht met de voedselbank. Er zijn circa 50 gezinnen afhankelijk van de wekelijkse voedselpakketten, waarvan rond de 35 uit Diemen en 15 uit Ouder-Amstel. Dit aantal fluctueert. In Diemen zijn voor dit moment geen problemen met het samenstellen van de wekelijkse pakketten. Er is voorlopig nog genoeg voorraad en aanvoer van vers voedsel. De voedselbank heeft direct maatregelen genomen zodat de pakketten veilig verstrekt kunnen worden. Er zijn daarom ook nog geen problemen met de beschikbaarheid van vrijwilligers. Er is afgesproken dat als er problemen of knelpunten dreigen de voedselbank direct contact kan opnemen met de gemeente voor ondersteuning. Daarnaast zal, hopelijk voor Pasen, een extraatje gegeven worden aan de kinderen van gezinnen die bij de voedselbank bekend zijn. Deze pakketten zijn gevuld met binnen- en buitenspeelgoed en leesvoer.

Mensen in de sociale werkvoorziening (Wsw-ers)

Van de circa 80 circa Diemense Wsw medewerkers die in loondienst zijn bij Pantar zijn er circa 40 die niet naar het werk gaan omdat zij tot een risicogroep behoren. Dat zijn mensen met klachten, een kwetsbare gezondheid of mensen die in risicogebieden zijn geweest of in contact zijn (geweest) met besmette mensen. Door Pantar is vanuit de rol als werkgever al een pakket maatregelen uitgewerkt om het contact te houden en in de gaten te houden hoe het gaat. De teamleiders van Pantar houden dagelijks contact met de Wsw-ers die thuis zitten. Ze laten niemand vallen en doen er alles aan om samen door deze crisis te komen. Ambtelijk wordt afgesproken met Pantar dat de gemeente, met toestemming van de medewerker, geïnformeerd wordt als het niet goed gaat en er extra ondersteuning nodig is. Per situatie zal dan bekeken worden of en zo ja welke ondersteunende maatregelen genomen kunnen worden. Voor de 40 Wsw-ers die wel naar het werk gaan geldt dat zij goed in beeld zijn bij Pantar.

Kinderen uit gezinnen met een laag inkomen en studenten.

Ook de gezinnen met een laag inkomen zijn extra kwetsbaar. Bijvoorbeeld vanuit de huisvestings situatie of het ontbreken van middelen. Vanuit het ministerie van OCW worden maatregelen genomen richting de scholen om zoveel mogelijk kinderen digitaal te kunnen ondersteunen met onderwijs op afstand. Op het gebied van maatschappelijke participatie/sport ligt alles helaas stil. Het college heeft deze groep grotendeels in beeld vanuit de Participatiewet. Tenslotte vormen studenten zonder inkomsten en vangnet (ouders/familie) een risicogroep. Er zijn echter nog geen meldingen ontvangen.

Daarnaast worden er ook geen huisuitzettingen gedaan. Op 26 maart heeft de minister van Milieu en Wonen en de verhuurdersorganisaties hierover afspraken gemaakt. De minister heeft aangegeven met een spoedwet te komen om tijdelijke huurcontracten te verlengen.

Ouderen

In vraag 2 wordt stilgestaan hoe ouderen in beeld zijn via de zorgaanbieders. Daarnaast zet Stichting Welzijn Diemen zich in op het zicht houden op de groepen ouderen die zij normaal gesproken zien en kunnen ondersteunen. Enkele voorbeelden daarvan:

- Vanaf 23 maart kookt het Huis van de Buurt 't Kruitvat op maandag tot en met donderdag dagverse maaltijden die tussen 13.00 – 14.00 uur aan huis bezorgd worden door een vrijwilliger. Iedere dag wordt er een ander twee gangen menu gekookt. De maaltijd kost 6 euro (te betalen via een nota achteraf);
- Vrijwilligers van de Buurthulpdienst van Diemenvoorelkaar bieden telefonisch hulp bij kleine problemen met computer, e-reader en tablet, televisie en telefoon. Ook voor een praatje of vragen kun je telefonisch contact opnemen met de Buurthulpdienst;
- Diemenvoorelkaar.nl heeft een nieuw onderdeel toegevoegd aan de website voor coronahulp. Status 31 maart: er is veel hulpaanbod, maar nog niet veel vraag binnen gekomen.
- First aid boekje: Informatie boekje verspreidt op basis van de gegevens van de preventieve huisbezoeken. Informatie over de telefoonnummers/contactgegevens:
 - o Diemenvoorelkaar (boodschappen halen, hond uitlaten etc.)
 - o Een puzzelboekje
 - o Aanbod van de warme maaltijden 't Kruitvat
 - o Telefoonnummer ANBO

Ook wordt er door netwerkpartijen actief verwezen en gecommuniceerd dat mensen gebruik kunnen maken van:

- Telefoonnummer Rode Kruis
- De Luisterlijn: Voor ouderen die behoefte hebben aan een gesprek via de telefoon
- Centrum voor Levensvragen

Vraag 2. Hoe wordt de hulp-/dienstverlening momenteel voortgezet en waarin wijkt die af van voor de ingevoerde maatregelen?

Team Brede HOED

Het Brede HOED gebouw is momenteel 'gewoon' open. De GGD voert nog steeds vaccinaties uit en de verloskundige laat zo nodig afspraken doorgaan. De balie is geopend en de baliemedewerkers verrichten in deze tijd belangrijk telefonisch werk. Zij zijn een belangrijke schakel in het hulpverleningsproces, omdat hulpverlening momenteel veel telefonisch wordt uitgevoerd.

Het Brede HOED Team werkt met roosters om er voor te zorgen dat er voldoende bezetting is de zorgstructuur juist om de kwetsbare huishoudens in Diemen staande te houden. Als er acuut ergens op geacteerd moet worden, dan is dat mogelijk. Ook voor de veiligheid van onder andere de baliemedewerker is het van belang dat er (een minimale) bezetting is in de Brede HOED. Hierbij

worden uiteraard de richtlijnen van het RIVM in acht genomen om op een verantwoorde en veilige manier te kunnen werken. Er is een dringend verzoek gedaan aan de bezoekers van de Brede HOED om een telefonische afspraak te maken voordat men langs komt.

De ondersteuning vanuit het Brede HOED Team loopt als eerder gezegd ook door. Ook de overlegstructuur (met jeugdbescherming, ggz, Veilig Thuis enz.) rondom het Brede HOED Team functioneert om ook de veiligheid van gezinnen zo goed als mogelijk te kunnen beoordelen. Wanneer er vanwege de veiligheid van een huishouden toch op huisbezoek gegaan dient te worden, dan wordt dit eerst afgestemd met de coördinator, werkbegeleider en/of gedragswetenschapper.

Team Wmo

Team Wmo zet de dienstverlening op aangepaste wijze voort. De consultants werken zoveel mogelijk vanuit huis. Vanwege het coronavirus maken de consultants momenteel geen afspraken voor een gesprek bij de cliënt thuis of in de Brede HOED. Indien mogelijk vindt het onderzoek telefonisch plaats. Als blijkt dat dat niet gaat, wordt met de cliënt besproken hoe en wanneer het onderzoek wel uitgevoerd kan worden. Uit de afgelopen weken blijkt dat het grootste gedeelte van de onderzoeken telefonisch kan worden uitgevoerd.

Dienstverlening Wmo zorgaanbieders

De Wmo-ondersteuning die zorgaanbieders leveren is in veel gevallen aangepast als gevolg van de coronamaatregelen. Er worden alternatieve manieren gezocht om in contact te blijven met cliënten en invulling te geven aan de signaleringsfunctie van zorgaanbieders. Hierover is regelmatig contact tussen de gemeente en de zorgaanbieders. De aanpassingen verschillen per voorziening, per aanbieder en per doelgroep.

Individuele begeleiding wordt grotendeels op afstand geleverd door middel van (video)bellen en Whatsapp-contact. Bij cliënten waarbij begeleiding op afstand niet mogelijk is, gaat de begeleider nog steeds naar de cliënt toe. Bij het bezoek aan de cliënt wordt dan 1,5 meter afstand gehouden.

Dagbestedingslocaties zijn gesloten. De begeleiders van dagbesteding hebben regelmatig contact met de cliënten en houden een vinger aan de pols wat betreft de thuissituatie en de overbelasting van mantelzorgers. Ook zijn er initiatieven ontstaan waarbij er online dagbesteding wordt georganiseerd en worden er maaltijden thuis bezorgd voor cliënten die normaal gesproken een maaltijd nuttigen op de dagbestedingslocatie.

Aanbieders van Hulp bij het Huishouden merken dat veel cliënten de huishoudelijke hulp afbellen. Verschillende aanbieders van Hulp bij het Huishouden bieden momenteel alternatieve dienstverlening aan zoals boodschappen doen, het ophalen van medicijnen en diverse (video)belmomenten per week om een vinger aan de pols te houden.

Vluchtelingenwerk & taalvoorziening

Vluchtelingenwerk blijft zoveel mogelijk doorgaan met de dienstverlening. Alleen het huisvesten van nieuwe vergunninghouders kan niet plaatsvinden op een manier waarbij de RIVM richtlijnen in acht worden genomen. De gemeente en St. Vluchtelingenwerk bekijken momenteel hoe hierop kan worden geanticipeerd.

De begeleiding van vluchtelingenwerk wordt vooral digitaal opgepakt, op afspraak, maar kan ook nog plaatsvinden in het Brede Hoed gebouw wanneer dat nodig is. Daarnaast zijn er Whatsappgroepen aangemaakt voor laagdrempelig contact en wordt informatie in verschillende talen aangeboden. St. Vluchtelingenwerk is extra alert op de gezinssituaties van statushouders. Wekelijks is er contact tussen gemeente en Vluchtelingenwerk om signalen tijdig te kunnen oppakken.

Taalvoorzieningen aan deze doelgroep lopen op afstand gewoon door. Cursisten krijgen digitaal les, op elk niveau en hebben beroep kunnen doen op laptops van de taalschool. Inmiddels lijken zowel docenten als cursisten hun draai te vinden in deze nieuwe situatie, maar het blijft een grote uitdaging. We trachten ook informatie die voor anderstaligen en laaggeletterden beschikbaar is via dit netwerk aan te reiken. De inschatting is dat deze doelgroep vooralsnog “gezond” is, zich weet te redden en zich houdt aan de coronamaatregelen.

Vraag 3. Heeft het College signalen van toenemende problemen binnen huishoudens in deze periode? Zo ja, hoe wordt dit gesignaleerd en verder opgepakt?

In deze periode komen partijen die een signalerende rol hebben (vrijwilligers en hulpverleners) zo min mogelijk achter de voordeur. Er zullen als gevolg daarvan meer signalen gemist worden. Desalniettemin is er een enorme inzet opgestart om op korte termijn contact op afstand te organiseren. Er lijkt er in eerste instantie (nog) geen sprake van toenemende problemen van huishoudens die bij de gemeente in beeld zijn. Deze signalen zijn er wel geweest in de week van 16 maart. Echter door de noodopvang te organiseren, het contact met de doelgroepen en het organiseren van zorg-en ondersteuning op afstand zijn veel dringende situaties opgelost.

Om beter zicht te krijgen op ‘hoe het met mensen gaat’ wordt communicatie opgestart en kaarten gestuurd door Stichting MaDi en de SWD (in samenwerking met Markant) die gezamenlijk als een soort hulplijn in deze periode gaan fungeren voor de ouderen in Diemen. De kans is aanwezig dat hier nieuwe signalen zullen binnenkomen, maar dat is ook het doel: zicht krijgen op mensen die (zorg)vragen hebben en hulp bieden in deze situaties.

Een concreet zorgsignaal dat eerder in de beantwoording is benoemd gaat over de gezinnen waar thuisonderwijs en/of opvang moeizaam verloopt. Landelijk wordt door schoolbesturen, de Kinderombudsvrouw en het rijk onderkend dat deze gezinnen en kinderen extra aandacht nodig hebben. Het college volgt dit nauwgezet en houdt er rekening mee, afhankelijk van de duur van de landelijke maatregelen, eventueel (preventief) extra inzet te moeten plegen in de vorm van ondersteuning op afstand.

Vraag 4. Ziet het College knelpunten binnen de maatregelen die nu gelden voor wat betreft het voortzetten van de hulp- en dienstverlening voor deze groep? Zo ja, wat doet het College eraan om deze knelpunten weg te nemen?

Het college is zich er terdege van bewust dat de impact van de Corona crisis op korte en lange(re) termijn groot zal zijn en houdt zoveel mogelijk vinger aan de pols en stuurt bij waar nodig. Voor de langere termijn verwacht het college wel dat onzekerheden en stressvolle situaties in gezinnen negatieve impact zullen hebben.

Bijzondere aandacht gaat de komende periode uit naar de kwetsbaardere groepen. Dan denken we in het bijzonder aan:

- Kinderen in een lastige en soms onveilige thuissituatie;
- Mensen (ouderen, maar ook studenten en alleenstaanden) die vereenzamen;
- Inwoners die in financieel zwaar weer verkeren, in armoede en/of in een schuldhulp situatie;
- Mensen die normaal gesproken een georganiseerde dagbesteding (sociale werkvoorziening, of Wmo) hebben, maar waar nu de sociale structuur, begeleiding en toezicht wegvalt.

Ook in de communicatie zal meer doelgroepgericht opgetreden worden. In eerste fase was dat vooral algemene informatievoorziening. Vanaf nu zal er meer en meer op maat gecommuniceerd worden, met als doel voorkomen van gezondheids- en economische schade.

Koers op Initiatief crisisteam

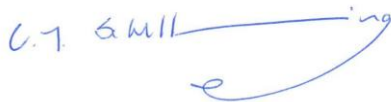
Er is een Koers op Initiatief crisisteam in het leven geroepen die de genoemde doelgroepen aanhoudt als groepen waar initiatieven voor moeten worden opgestart en/of versterkt. Zij gaan partijen verbinden, initiatieven aanmoedigen, mensen en partijen koppelen, samenhang bewaken. Zij vormen een groep verbindingsofficieren die zich inzetten om de komende tijd te anticiperen op wat nodig, gevraagd en aangeboden wordt in de Diemense samenleving.

Monitoring sociaal domein tijdens de corona crisis

De komende periode houdt het college vinger aan de pols door zorgen, signalen, risico's, maatregelen te gaan monitoren. Daarbij vertrouwt het college op het functioneren van het netwerk aan professionals dat in goed contact staat met de ambtelijke organisatie. De ontwikkelingen zijn uniek, complex en stellen ons en de gemeenschap voor forse (nieuwe) opgaven. Het college zal de gemeenteraad regelmatig informeren over de ontwikkelingen om ook gezamenlijk deze opgaven aan te kunnen en de inwoners die dat het meeste nodig hebben bij te staan.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Diemen,
De secretaris a.i.,

de burgemeester,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'C. J. Schelling' followed by a long horizontal stroke and a small flourish.

Kees Schelling

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Erik Boog' with a stylized, flowing script.

Erik Boog